

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatvs De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo
Libros Distribvtvs**

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Temporum interstitijs. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

- vius admittat patrimonij alienationem, seu resignationem beneficij, teneret quidem alienatio, vel resignatio, sed si clericus non habeat unde viuere possit, tunc ordinarius sciens, vel scire debes tenebitur eidem Clerico alimenta ministrare de proprio iuxta cap. eum secundum de Preb.
- 40 Addit Quarant. in ver.ordo vers. quod intellige, Concilium locum prouidisse bono publico, & decori Ecclesiae, quod consistit in hoc ordinandorum titulo, nè in opprobrium status clericalis mendicare cogantur: & ideo huic priuilegio neque cum iuramento renunciari potest ad tex. in cap. si diligenter defor. compet.
- ligiones communicantes exten-
datur.
- 9 An Episcopus possit dispensare cum familiari suo super interstitijs.
- Et an possit illum habilitare ad minores ordines, si effet illegi-
timus, ibidem.
- 10 An aliquam poenam incurrant suscipientes ordines non seruat-
tis temporum interstitijs.
- Et an Episcopus ordinans in tali casu incurrat in aliquam penam, ibidem.
- 11 Quando presumatur tacita dis-
pensatio.
- 12 An Episcopus quatuor minores ordines possit eadem die uni co-
ferre.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus ordinans dispensat cū Regularibus super interstitijs, non autem Prælatus regularis.
- 2 An hæc facultas competit Vicario Episcopi.
- 3 Et an competit Vicario Capitu-
lari.
- 4 Si Abbates suis subditis ordines minores conferant, an possint cū illis super interstitijs dispensare.
- 5 Subditi in hoc casu qui dicantur.
- 6 Quæ causa requiratur in dispense-
satione interstitionum.
- 7 Patres Societatis Iesu etiam ex-
tra tempora, & absqueulla fu-
ctione in ipsis ordinibus, aut obseruatione interstitionum promoueri possunt.
- 8 An hoc præ privilegium ad alias Re-

C A P. III.

De Temporum interstitijs.

§. I.

*Ad quem spectet dispensare super
interstitijs cum Regu-
laribus.*

Resp. quod licet Episco-
pus ordinator nō pos-
sit dispensare super in-
terstitijs cum non Di-
cesano, nisi hoc in dimissorijs ex-
pressè concedatur, ut censuit S.x.
Cong. die 9. Augusti 1593. diuer-
sum tamen est quoad Regulares,
cum quibus non Prælatus regula-
ris, sed Episcopus ordinans in hoc
dispensat, qui tamen quo ad cau-
sam dispensationis iudicium for-
mare debet ex attestacione Præla-

T 2 ti

ti regularis Sorb. in Compend. pri-
util. mendic. ver. ordines sacri vers.
quoad secundum Prosp. de August.
in addit. ad Quarant. in ver. ordo in
fin. Lezan. in Sum. qq. reg. to. 3. ver.
interstitia nu. 1. Ricc. in Prax. for.
eccles. pa. 4. ref. 214. & ita resoluif.
se Sacr. Cong. d. Pia sec. loc. cit. nu. 50.
Dian. p. 3. tr. 2. ref. 112. idem Ricc. in
Collect. dec. 576. p. 3. Vulp. in Prax.
iudic. cap. 7. n. 12. Bonac. de Censur.
in part. disp. 3. q. 1. pun. 4. §. 2. n. 8.

2 Hanc autem facultatem dispē-
sandi super interstitijs competere
etiam Vicario Episcopi, tenet
Sbrozz. de Vic. Episc. lib. 2. q. 43. n.
28. & 29. Barbos. de offc. & potest.
Episc. par. 2. all. 18. nu. 6. vbi addūt,
quod in hoc non obstat Concil.
Tridentinum sess. 23. de ref. cap. 13.
& 14. id remittens arbitrio Epis-
copi, quia Vicarius sub Episcopi
nomine continetur, nisi expreſſe
excludatur,

3 Vnde eamdem facultatem
etiam ad Vicarium Capituli Sede
Vacante extēdit Bonac. d. disp. 3.
q. 1. pun. 4. §. 2. num. 5. & censuit
etiam Sacr. Cong. teste Quarant. in
ver. capitulum Sede vacante q. 10.
vers. & refertur.

4 Item Abbatis, quando suis regu-
laribus subditis ordines minores
conferunt iuxta concessam ipsis
facultatem a Concilio Tridentino
sess. 23. de ref. cap. 10. posse super
interstitijs dispensare tradit Sorb.
in ver. ordines sacri vers. quando
5 vero. Vulp. in Prax. Indic. c. 7. n. 11.
in fin. subditi autem ad hunc ef-
fectum dicuntur, qui sub Abbatis
ordinantis regula professi sunt
Ricc. in Prax. p. 4. ref. 585. & alij.

Obseruant tamen Doctores
quod grauior causa requiritur in
dispensatione interstitiorum in
ter Diaconatum, & sacerdotium,
quam inter cæteros ordines: nam
Concilium Tridentinum dispensa-
tionem huiusmodi quoad mino-
res, & Diaconatum arbitrio Epi-
scopi simpliciter remittit; à sus-
ceptione vero postremi ordinis
minoris ad subdiaconatum exigit
necessitatem, vel utilitatem; sed
à Diaconatu ad presbyteratum
utramque coniunctim requirit,
scilicet necessitatem, & utilitatem
vt in sess. 23. de ref. cap. 11. 13. & 14.
& notat Bonac. in Sacram disp.
8. q. vn. pun. 6. num. 2. & de Censur.
in part. disp. 3. q. 1. pun. 4. §. 2. n. 3. &
seq. Barbos. par. 2. all. 18. nu. 5. Vulp.
in Prax. iudic. d. cap. 7. nu. 7. Ricc. in
Prax. for. eccles. par. 4. ref. 215.

Patres vero Societatis Iesu ad
sacros ordines etiam Presbyter-
atum etiam extra tempora, abs-
que vlla functione in ipsis ordini-
bus, aut observatione interstitio-
rum promoueri possunt ex Con-
stitutione Gregor. XIII. vt refert
Barbos. d. par. 2. all. 17. num. 7. quod
priuilegium ad alias religiones
communicantes multi Doctores
extendunt, etiam si Gregorius in
in d. constitut. huiusmodi gratiæ
communicationem alijs Religio-
nibus interdixerit: quia Pontifi-
ces successores Gregorij priuile-
gia dictæ Societatis alijs Religio-
nibus sine vlla limitatione con-
cesserunt, Portell. in Dub. regul.
ver. ordines sacri num. 4. Homobon.
de exam. eccles. to. 1. tract. 2. cap. 1. q.
3. Monet. de commut. vlt. vol. c. 10.
num.

num. 188. Hyeron. Rodriq. in Compend. qq. reg. refol. 106. nu. 7. & alij, quos refert, & sequitur Dian. p. 3. tr. 2. ref. 31. & 112. vbi etiam dicit, simile priuilegiū à Clemēte VIII. concessum fuisse Patribus Congregationis S. Ioannis Euangeliæ in Portugallia.

§. II.

An Episcopus possit dispensare cum familiari suo triennali per Interstitijs.

9 **N** Egat Ricc. in Prax. for. eccl. par. 1. ref. 276. & 218. Nau. conf. 12. & 13. de Tempor. ordin. Quarant. in ver. ordo vers. limita in eo Vulp. in Prax. Iudic. cap. 7. num. 18. vbi etiam dicunt, quod neque potest Episcopus illum habilitare ad minores ordines, si es- sit illegitimus: ratio est, quia po- testas ordinandi familiarem suum nō subditum est exorbitans à iure communi, & ideo non debet extendi cap. quæ à iure de reg. Iur. in 6. Nau. conf. 12. de Temp. ordin. & hac est communis opinio. Alij tamen putant, posse Episcopum in interstitijs dispensare dummodo familiari suo beneficium statim conferat iuxta Conc. Tridentinum siff. 23. de ref. cap. 9. eo enim ipso quod Concilium dat Episco- pis facultatem in tali casu suis fa- miliares ordinandi, conseruen- ter videtur illis concedere neces- saria ad talem ordinationem fa- ciendam, ut est dispensatio in in- terstitijs, ita censuit Sac. Cong. te- ste Ioan. de Cruc. in Direct. Confe-

par. 2. de Sacrament. ordin. dub. 43. concl. 2. quem refert, & sequitur Dian. par. 3. tr. 4. ref. 190. quod se- cundum omnes haberet locum, si Episcopus familiari suo prius conferat beneficium, tunc enim ratione beneficij collati fit illi subditus, & ideo poterit Episco- pus cum eo super interstitijs di- spensare, ut decisum refert Barbos. d. par. 4. all. 5. nu. 15 præsertim si arctetur intra certum tempus ad suscipiendos ordines propter be- neficium acceptum.

§. III.

An suscipientes ordines non seruatis temporum interstitijs aliquæ penam incur- rant.

10 **R** Espondent communiter Do- ctores, quod licet in tali casu ab Episcopo suspendi, & alij poenitentiæ puniri possint ob transgres- sionem canonis, non tamen sunt ipso iure suspensi, neque irregu- lares; quia talis poena in iure ex- pressa non reperitur Nau. conf. 4. & 6. de Tempor. ordin. Pivis. loco cit. num. 50. vers. n. nullum Dian. p. 3. tr. 2. ref. 32. Barbos. d. all. 18. nu. 14. Vulp. d. cap. 7. num. 17. Bonac. in de Censur. in par. disp. 3. 1. num. 4 § 2. num. 1. Ricc. in Prax. for. eccl. 7. 4. ref. 217. vbi etiam dicunt, quod neque Episcopus ullam poenam incurrit, si ordinaret subditum non seruatis interstitijs; peccaret tamen mortaliter recipiens ordi- nes in tali casu secundum Nauar. d. conf. 4. Barbos. d. all. 18. nu. 14. Bo- nac.

nac in loco cit. licet contrarium tenet Henr. in sum. lib. 6. c. 10. §. 3.
quem refert Ricc. in Prax. p. 4. n. 11. 10.
res. 2. 17. præsumitur verò tacita dispensatio, si Episcopus ordinans, 11
vel dimissorius concedens nouerit ordinandam indigere dispensatione interstitiorum Gar. de Grass.
Menoch. Maiol. & alij apud Bonac. in. vbi supra d. I. 2. n. 7.

12. Queres, an Episcopus quatuor minores ordines possit eadem die vni conferre? Resp. negatiue, nisi forte in aliquo loco talis adesset consuetudo ex decreto Sac. Congr. 13.
apud farinac. decif. 185. p. 4. Divers.

S V M M A R I V M.

12. ad obtainendum simplex beneficium.
An Illitterati quoad obtenta beneficiis sint tolerandi.
Parochialium ecclesiarum Recto-ribus imperitis. Episcopus dare potest coadiutorem.
Quando Parochus dicatur imperitus, ibidem.

12. Si Reditus ecclesie non sufficiant Coadiutori, & coadiuto, Parochi primum prouidendum est, dein deinde in subsidium tenentur Parochiani ad alimenta Coadiutoris.
Si parochi preter imperitiā turpiter viuant, beneficio sunt priuandi.

12. Admissus ad sacros ordine. censemur absque alio examine habiliis ad beneficia simplicia.

C A P. IV.

Quæ scientia ad ordines requiratur, & an Episcopus possit in hoc dispensare.

1. Quilibet debet habere scientiam, qua possit explere ea, quæ incumbunt ordini, vel officio.
2. In beneficijs maior, & minor requiritur scientia pro diuersitate munieris.
3. Quæ scientia requiratur ad beneficium simplex.
4. Quæ scientia requiratur in Canonicatis.
5. Quæ scientia requiratur in Promouendo ad beneficium curatū & in dignitatibus habentibus Jurisdictionem.
6. Non potest Episcopus cum penitus illitterato dispensare.
Collatio beneficij facta penitus illitterato est nulla ipso iure, ibidem.
7. Quando possit Episcopus dispensare cum eo, qui parum scit.
8. Quæ scientia sufficiat in Religionis.
9. Et quæ in Clericis pauperibus

Vilibet Clericus debet habere talem scientiā, qua arbitrio Iudicis possit explere ea, quæ incumbunt ordini, beneficio, dignitati, & officio, ad quæ assumuntur cœtales 23. dist. Bellet. Disquis. Cleric. tit. I. I. 4. n. 21. & 38. Ricc. in Prax. for. eccl. p. 4. resol. 75. Vnde ad singulos ordines Sacra Tridentina Synodus certam scientiam præscriptis, ut in sess. 23. de rf. cap. 4. vbi sermo est de primatonsura, & cap. 5. & 11. vbi de mi-